

Бүгү чурттарның пролетарийлери, каттыжыңар!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди Соединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 68 (11866)

1982 чылдың март 23, вторник

1925 чылда
үндүсөлөттүнген

Өртөз 3 көп.

АЖЫЛЧЫ ЧОННУН ЧАГААЛАРЫ

Партияның масалар-биле быжыг харылзааның кевири болур ажылчы чоннун чагаалары болгаш санал-онаалдары канчаар-даа аажок улуг ужурудузалаг деп СЭКП-ниң XXVI съездинин Отчет илеткелинде айтылган. Партияга кизыгаар чок бу. зүрөшкүндү, олар нийтилер амьдыралының эң чугула айтырларын тургузуу, боттарының бодалдарын болгаш сагыш чоаашкынын оон-биле сүмөлдөп, бар четпестерин шүгүмчүлөп турар деп, эш Л. И. Брежнев анаа чугаалаан.

Бо бүгүнүң тодаргай кижизин бистин солундан көрүп болур. СЭКП-ниң XXVI съездинин шийт-пирлерин амьдыралга боттандырар база ССРЭ-ниң тургустунганындан бээр 60 чыл юбилейин күш-ажылчы чедикшиктерин, төрөөн Коммунист партияны догандыр улам сырый каттыккан уткур дээр, республиканын ажылчы чону, бүгү чуртта дег, көдүрүшкүңнүг ажылдап, чурттап турарын илереткен чагаалар «Шынның» почтазы-биле хун бүрүдө кээп турар. Бистин солунун ал-резинге чыл эгезинден бээр бо хүннерге чедир 1600 ажыг чагаа келген, азы өрткен чылдың ол үезинин денелинден 200 чагаа хөй болган. Чонун сепкил-сагыжылдан бижээни: «Эргин редакция! Силерге дыңнадып тур бис, бисте мындыг-мындыг четпестер бар-дыр, дузалажып көрүңер» — дээн, ажылдаары-нга, чурттаары-нга шалтыктыг четпестерин илереткен шүгүмчүлөдиг чагаалар оларның аразында база бар. Ындыг чагааларын солунун редакциязы алганда редколлегияның шийтири-биле дарый хемчеглерин ап турар. Сөөлгү үеде шүгүмчүлөдиг чагаалар изи-биле чер-черлерге үнүшкүнерин кылып, хыналдаларын түңнелдерин солун арнын-га хаая эвес парлап эгелзэн бис. Парлаттыгын шүгүмчүлөдиг болгаш хамаарышкан партия, совет, ажыл-агый органның удуруткучларының адресинге солун черинден барган шүгүмчүлөдиг чагааларга четпестерин эткенниң дугайында харыыларын чылдырбай берген турар ужурулуг. Ындыг турбуже, чамдык партия, совет ажылдакчыларының, ажыл-агыйларын удуруткучларының солунун үнүңе тоомча чогу партияның чагаа-биле ажылга хамаарыштыр доктаал-шиитпирлерин негедезинге дүшпей турар.

Эрткен чылдың төңчүзүңе «Суур, культура, амьдырал» деп рубриканың аалаңга Танды районун Кочетово суурундан келген чагааның изи-биле чүдү парлаттыгын. Ол суурун клубунун ажылы негедеге четпестерин дугайында шүгүмчүлөдиг сөөлгү үш чылда уламчылап келген. Улус депутаттарының район Соединиң күөсөкчи комитети (даргазы Т. С. Тюлюш) ол болгаш бо чылын-даа парлаан шүгүмчүлөдиг чүдүлдерге хамаарыштыр, редакцияның каш удаа дилээ турбуже, харыылавын турар. Ол ышкан СЭКП-ниң Өвүр, Барымы-Хемчик райкомнары (бирги секретарлары Ч. Х. Ооржак, Б. С. Нурзат) ол районнарда атеистиг, политика-кижизидилгелг ажылдыг кошкан илереткен шыгыш шүгүмчүлөдиг чүдүлдер парлаттыгын турбуже, үр үеде харыылавын, хемчег албаан.

Партия ажылдакчызы бүрүз, удуруткуч бүрүзү хамаатыларын чагааларына, дилеглеринге, хомулалдарына харысалгалыг болурун чон мурунуга, партиянын мурунуга бодунуң хүлээлгези кылдыр көөр ужурулуг деп СЭКП-ниң XXVI съездин айтылган. Ычангаш партия, совет, профвиед болгаш ажыл-агый органның ажылчы чонун саналдарын, билдирешкенин болгаш хомулалдарын хөй-ниитиге дыңнадып, билдиргил, тодаргай кылдыр харыыларын партия негеп турар. Кандыг-даа шалтыктыг четпестерин чайлатканда байдал эки-жири болгай.

Танды районун Чал-Кежиг суурдан Элегес ортумак школазынга барып өөренип турар өөреникчилерин транспорт-биле хандырбайн турарын бижээни чагаа эрткен чылдың ноябрь 18-те парлаттыгын. Тока аттыг совхозтун дирекциязы, ында партком ол шүгүмчүлөдиг үнгенини соонда Чал-Кежиг — Элегес суурларын аразында чоурур тускай машинаны быжыглаан, өөреникчилер орукка допук кылашпастан, кичээл үспестэн, ычангаш редакцияга өөрүп четтирдиңис деп, бөлүк ада-нелер бижээнер.

Тыва транспорт эргелелиниң пассажир аргыштырылганын талазы-биле кидизи (инженер Ольга Захарченко) чүгө бо чылын эвес, мурункундан бээр-ле адресинге шүгүмчүлөдиг чагааларын отчэка ап, айтылган четпестерин дарый чайладыры-ны хемчеглерин алырын бирги черегин айтырып кылдыр көрүп, солунун редакциязы-биле үргүлчү харылзажып келген. Бистин республиканың байдалына пассажир аргыштырылганы улуг ужурудузалаг айтырып болур. Эргелелиң ажылдакчы-ларын шүгүмчүлөдиг саналдарга ындиг кичээл-гейлин оларнын нарын болгаш чугула ажыл-херектеринге идигил болуп турар. Партия организация-зы, бугурулге бүрүзү четпестерин чайладыр дээр, дүрген хемчег ап, дыннангыр болган тутум, бистин нийти ажыл-херезиске ол дузалаар дээрзин ут-паза чогуру.

Бистин шапкын хөгжүлдегиле уевисте чоннун ажылдаарына, чурттаарына шалтыктыг четпестер турбас ужурулуг. Четпестерин дарый чайладыры-ны хемчеглерин алыр дээр, партия, совет, хөй-ниити организациялары боттут хемчеглерин алыр ужурулуг.

Кыштагалаашкыны организастыг эрттирер

ДЕСПЕНЧИЛЕР ШАЛЫПЧЫ ИШТЕ

1981—82 чылдарда мал кыштагалаашкыны органи-застыг эрттирер, малдың про-дуктуларын бүдүрерин бо-лгаш белеткээрин көвүдир, баш санын өстүрер талаа-зы-биле «Саян» база «Алдан-Маадыр» совхозтарын мал-чыларын республиканын бүгү малчыларынга кийги-рымга харым кылдыр «О. Шынаа» совхозтун Деспен салбырын малчыларын шал-ыпчы ажылдап турар.

Мал ажылчының специализи-тери бо хүннерде малдың чаш төлү менди доруктурар со-рууга-биле бүгү күштү ма-лыннарже салган. Ам салбы-рда 3166 хой оолдана болган 3166 хураган олча-менди до-рутуп турар. Төрүрү мал ко-ланпарыче сакмалчыларын четир кылдыр чоруткан. Олардан Валда Комбисоюн, Иппа Чамзырай, Чоогу Күсе-ке, Вера Демидов, Шынаа Чоогу, Тания Мурзачай бол-гаш өскөдөр-дөө 150-ден 210 чедир хураган доруктуруп, кылымкай ажылдап турар-

лар. Хойжулардан Тыва АССР-нин алдарлыг малчыны Ладар-оол Комбисоюн 298, коммунист Чамзырай Да-мыл-оол 283, Уржакан Стакан 301, Чоогу Кур-оол 287, Ша-лык Бурун-Чыргал 305 хура-ганын олча-менди камгалап алган, эки өстүрүп турарлар.

Амгы үеде алдарла мал чөмү бар, ону өстүрүп үр-түтүрүп турар. Салбырда сүт өстүрүп 2 ав-томашны, бир трактор ачыл-дып, малчыларга сүтү үчкүтөк чөк чедип турар. Автомашны малчыларын эгизин, хун бүрүпн төрөгөт бараанары-биле хандырып турар. Район төвүндө солун-нар оладалап кээп тура-даа, оларын малчыларга саадта-лай чедип турар. Совхоз дирекциязы, партком мал-чыларын амьдырал-чурт-талгаанын сагыш салып, олар ыш, хомурун кыштаг-ларже үргүлчү өстүрүп чедир-тип турар.

Малчыларга хун бүрү хер-рин халаттар, фанарлар, ке-

росин болгаш өске-даа чүдү-лерин четтири-биле үлөп бер-ген.

Оон-биле чергелештир чам-дык киданнарда шагжалар, десилер чедиппейн турар. Оларны четтээр амьды уламчылар бис.

Ам бо хүннерде совхозтун тузуг бригаданы шива бугуу белеткээр-биле тайгага ажылдап турар. Белеткээр бугу-тузуг удуз өстүрүп, экип, киданнарда чаш хураганнар-га болбазыралып берип ту-руп.

Иччалгаш бистин Деспен салбырын малчыларын 1982 чылда малчы чаш төлүн чедип ап, баш санын хорат-пас дээр кылымкай ачыл-дып, боттарынын мурунуга салынган сорулгаларын эки күөсөдир дээринге бугурур бис.

Т. УРЖАПАЙ,
«О. Шынаа» совхозтун
Деспен салбырын эргелелин,
Тес-Хем район.

БҮДҮН ЧАРТЫК АЙ ЭРТЕ

Бий-Хем районда «Кызыл таралчы» совхозтун механизаторлары чаксы хову ажыл-дарынын техниказын сеп-тегезин кылымкай чорудуп турар. Олар тракторларын септегезин паллап көрүшкө-ниден бүдүн чартык ай эрте

доосканнар. Хорун ажылдап кылып болгаш үренип чашты-пар бүгү техника, сугагыла-машиналары шупту белеп болган.

Тараа ажаар комбайннар-ны 60 хууу, автомашиналар-

Часка белеткел

ның 80 хууу база септетти-ген, Механизаторлар боттары-нын шалыпчы күш-ажылын ССРЭ-ниң тургустунганын 60 чыл оюнга тураскадып турарлар.

У Е М А В А С

кирбээн. Ол тракторларын довурап башы кууун ашта-лаан, харын-даа чамдык ке-зектерин чигилей бергелзэн. «Талы» совхозтун он дорт «Кашаатанын» саян белеп, үш трактор септегезге амь-даа чедир кирбээн. «Мурак-сы» совхозта ДТ-75-терин байдала баа-ла мындаг. Ич-чирбегил тракторлар хову

ажылдарын хөй кезин кы-дыр болганда, оларның сеп-тегезин дүргөдөп чугула. Ычангаш болза, үш маапар эвес.

Райкукумунуң көдө ажыл-агый эргелели бо талаа-биле шыгыш хемчегтин дарый алыр ужурулуг.

И. ОЛДЫРБЕВ.

ДЕЛЕГАТТАР ЭЭП КЕЛГЕН

ССРЭ-ниң профвиедлеринин XVII съездинге ки-ришкен делегаттар: профвиедлеринин даргазы Ш. П. Куулар, Чөөн-Хемчик районун «Алдан-Ма-дыр» совхозунун хойжуу, Социалист Күш-ажыл-дын Маадыры Д. И. Ч. Ооржак, «Тыва тузуг» трес-тин 68 дугаар тузуг эргелелинде бригадир Е. С. Би-алеева олар дүүн Москвадан ээп чалып келгенер. Оларын Кызыл аэропортуга профвиед ажылдакчы-лары уткан.

Профвиедлеринин XVII съездинге эш Л. И. Брежневтин чугааы, Тыванын ажылчы чонпарынын улаз соонугурап хайныктырган. Съезде бистин республиканын ажылчы чонпарынын мурунундан бар-ган делегаттар Леонид Ильичиниң чугааы улуг кө-дүрүлүшкү болгаш сорук киришкени-биле уткуп, съездин ажылчы киришкен келгенер. Бо дуга-йын делегаттарын мурунундан профвиедлеринин даргазы Ш. П. Куулар мынчаар чугаалап турар.

болгаш он бирги беш чылдын оонаалдарын күөсөдирге оларын белепн база катан көрүскөн.

СЭКП ТК-ның Чингине се-кретары, ССРЭ-ниң Дээди Со-вединин Президиумунун Дар-газы эш Л. И. Брежневтин анаа чугааы бистин бүгү-дө-виске уттудузубас болуп ар-ган. Эш Л. И. Брежневтин ол чугааында чуртун профви-еда организацияларын

ажыл-чорудугазының про-грамманы тодарып, амгы үе-таада оларын ажылчынын арга-методуну дугайында айтырларга тодаргай ха-рынын берген болгаш беш чыл панын, ылангы совет улустун амьдыралынын де-лелдир беледир талаа-биле сорулгаларын күөсөдиринин оруктарын тодараткан. Тай-бынды бижыгалаарын, тер-модолууг дайынын болдура-алып айтырларын талаа-а-биле бистин туртузугун чаа саналдары Леонид Ильичини көдүргөп эне-не ола-гай укур-дузалаг болуп ту-руп, Съезде кээп олурушкан делегетин профвиед ший-чээктериниң төлөкчелери база олу ижи-биле күлүл-дүлөткөн. Оларын санал-ла-тып, а ол ышкан эш Л. И. Брежневтин профвиедлеринин бүгү-дө-лөт федерация-зын алыр медалы-биле шапканы делегетке айыл чок чорутку бижыгалаары бистин туртузугун улуг са-лымшынын хүлээп көргөпн база катан илерейлел турар.

Кызыл хоорайнын суг-на-сое станцияда күш-ажыл-дын хоочунаын, бугурул-гын мурунчылар хөй. Бо коллективте П. А. Елизаро-ның ады мурунчыларын аразындан үймөп турар. Иппа Андреева ажылга кыа-маа, амьдырал-чурттага төлөткөн-биле коллектив ке-жигинеринин хүндүткелин чаалап алган.

ри — Мелодора Аппакентье-на Буянова, Галина Николае-ва Лопатина сугар-биле анаа үр ажылдаан. Оларның доз соругузм — алектин энергия-ны кампан турган, бо чыл-дын бугурулге планын хуу-сааындан эрте — декабрь 20-де күөсөдир.

ЧУРУКТА: моторист П. А. Елизарова.
В. КАРА-САЛДЫН ФОТОЗ.

ЭШ Л. И. БРЕЖНЕВТИН ТАШКЕНТИЖЕ ЧОРУПКАНЫ

СЭКП ТК-ның Чингине секретары, ССРЭ-ниң Дээди Соединин Президиумунун Даргазы Л. И. Брежнев март 22-де Москвадан Ташкентке чорупкан. Хөвөн ажылчы болгаш көдө ажыл-агыйын өске-даа культураларын бүдүрерин хөгжү-деринге республиканын ажылчы чонпары-нын чедип алган күш-ажылчы чедикши-нери дээш шапканы Ленин орденин Узбек Совет Социалист Республикага тысыры-биле холбашкан байырлардага ол кырыр.

Вузово аэродромга эш Л. И. Брежнев-тин В. Ю. Андронов, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громыко, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, П. Н. Демичев, В. В. Ку-пенко, Б. Н. Пономарев, И. В. Канитов, В. И. Долгих, М. В. Зымыря, К. В. Руся-

ков, СЭКП ТК-ның кежигүнери Г. П. Бугаев, Г. К. Иппо, Г. Э. Цуканов, Н. А. Шелюков, СЭКП ТК-ның кежигүнерини кандадтар А. И. Блатов, М. П. Георга-дзе, В. А. Голиков, А. М. Подлаский, СЭКП-нин Төп ревизия комиссиянын кежигүнери С. А. Лосев, В. М. Фадин болгаш өске-даа эштер үдээр.

Ол чорутушунга Л. И. Брежневти СЭКП ТК-ның кежигүну, СЭКП ТК-ның Чингине секретарынын дузалакчыам А. М. Александров, СЭКП ТК-ның кежигүну, СЭКП ТК-ның кидде эргелелин Л. М. Заматин, СЭКП ТК-ның херектер эргелек-чилиниң ораалчыам М. Е. Моталев олз удеп чорур.

(СЭТА).

МОСКВА СУББОТНИККЕ БЕЛЕТКЕНИП ТУРАР

Москваның ийги шак заводунуң кол-лективниң наймсалдын муракчы бугу-дүлөгелери-биле кады апрель 17-де ком-мунист субботникти эрттиреринин дуга-йында эгелекчи санады үндүргөн.

Амгы үеде анаа ух завод ык белетке-нип турар. Баш удуз санаашкын бугу-гаар алыр, субботник хүнүнде 320 му-на-дан, продукциянын бүдүрүп үндүрер болгаш «Салаа» дээр шактары пландан

ажыр 10 муңу этеп кылар. ЧУРУКТА: (салай талааындан он та-лааыңе) Социалист Күш-ажылдын Маа-дыры, профвиедлеринин XVII съездин-ниң делегаты А. М. Похмельева анык ажылчылар Алла Любшикина болгаш бригаданын комсоргу Лена Хищенко олар-биле кады.

В. БУДАНЫН ФОТОЗ.
СЭТА-ның фотохрониказы.

ТИЛЕКЧИ БРИГАДА

ССРЭ-ниң Көдө тузуг министрестову бот-оруга-чарыгалыг чаа хевирин-че шийткен бригадалар-нын аразында 1981 чылда социалист чарымынын түңнелин үндүргөн, «Тыва көдө тузуг» трес-тин № 741 КМК-ындан Шой-дар-оол Санчотонку Күмү-геттин бригаданын тий-лекчи деп санап, убр-игада «Эн эки бот-оруга-чарыгалыг» бригада» деп атты мыккан. Ш. С. Кү-геттин бригаданын ССРЭ-ниң Көдө тузуг ми-нистерестовунуң болгаш көдө тузуг ажылдакчы-ларын профвиедлеринин Төп Комитетиниң хүндү-лүг ымынел-биле шап-наан.

Он бирги беш чылдың бирги чылымын планын оонаалдарын, социали-ст хүлээлгелерин бригада ажыр күөсөдир. Ий-ийн аал ишти чурттап 11 ба-жынын олар ажылга алы-ныр, тузугу кылдыр хуу-сааы 131 хонку кы-дыр.

План бугурап чактыс ки-жиге оонаштыр 16000 рубудин тузуг-монгаш ажылдарын кылдыр көр-дүгөн болза, херек кы-рында ол көргүзүп 23250 рубль четкен. Бригада 57,7 муң рубудин кампа-лазын чедип алган.

Муракчы бригада амь-дын теминин бо чылын база кудулапкан. ССРЭ-ниң профвиедлеринин XVII съездинин ажит-тынар хүнүне утуктур куарта планын күөсөдир хүлээлгезин олар хуу-саа бетинде боттандырган.

Бирги квартал планын 2 ай дүзүзүндө олар 112 хуу амьдыр күөсөдир, 2 кварталыг 2 бажынын ажылга кырынген.

В. ВУЗНИК,
«Тыва көдө тузуг» трес-тин кидде на-чалыгы.

АЛАДЫН ЧАНЧЫЛАДЫР ЕЗУГААР

Массалыг коммунист суб-ботниктер амьдыралдыг со-вет хевирин чарылас дем-дээ адырган. В. И. Ленинниң төрүтүгүн хүнүнде бөөр 112 чыл оюнга тураскааткан субботникти эрттирер деп инициатива үндүргөн най-мысалдын муракчы кол-лективтеринин төлөкчелери-нин март 19-та болган ху-разыга ону оладала демдээ-дэн.

Москва бугурулгелеринин муракчылары болгаш чаар-тыкчылары күш-ажыл байыр-лалыга белеткел канчаар чо-руп турарын чугаалаан. Со-циалист чарыш муракчы-ларын инициативаның най-мысалдыг бугу коллектив-теринде калбаа-биле дөткө-нип демдээлзэн. Апрель 17-де он бижик бугурулгучу ажыл-даар, а амьдыл алыштан бугу ажал-херектерин беш чылдың фондугче шийткер деп боттарынын ишт чүтүл-дүгүн дугайып хоорайнын ажылчы чонпары инициатива-рынга болгаш хурадаларга моделзэн. Совет кижиклерин алдарыг чачылдарыга Москваың ажылчы чонпары-нын шымын, партиянын иштик болгаш даптыкы де-лелч политиканын, СЭКП ТК-ның болгаш эш Л. И. Брежнев баштаан он Полит-бюрозуңу хөй талааыг, үр-түңнелдиг амь-чорудуга-зын чактыс эп-сеткидиг дет-кай болгаш чүдүлүшүгү ту-рары оортан база дагып ала-рейттейтген.

ССРЭ-ниң юбилейин чаа-чаа күш-ажылчы белеткерт-укурунга москвалык белет-кенип турар. Алдарыг ал-дан чылга тураскааткан со-циалист чарышта наймсы-

лаалдыг чартык миллион анык ажыл-ишчилер, чүс-чүс бри-гадалар кыры берген. Най-маткыг хүнү белеткел талаа-биле бугу ажал, «Совет Социалист Республикалар Эвелединин тургустунганы-ның 60 чыл оюну дугайында» СЭКП ТК-ның доктаа-лыг ханы салдырылган чо-руп турар. ССРЭ-ниң проф-виедлеринин XVII съезди-ниң Леонид Ильич Бреж-невтин чугааы москвалык-нын чаа-чаа чедикшиктерин чедип алдырыче сорук кы-рыгын.

Беш чылдың ийги чылы-нын оонаалдарын Улуг Он-тибрын 65 чыл оюнга че-дир күөсөдиртерин шийтир-дэн муракчы бугурулге бри-гадаларын, чартыкчыларын инициатива хоорайнын бугурулгелеринде болгаш ор-ганизацаларында калбак не-гезен. Ам беш ол ийгилик-тинде чүс муң чыгым ажыл-чынар, беш муң ажал бри-гадалар кирип турар.

Бугурулге кураавыларын субботник хүнүнде ажитыг кылдыр канчаар эң хөй-биле ажылгаз чогорурун дугай-ында бо хураалга ажал-херек-чи чугаа болган. Орткен чыл-дарын дүжугааы бугурап он киришкелеринин хөй нурууу боттарынын амь-даар черлеринге амьдырал шийтирилзэн. Хоорайн чаа-гайдыг талаа-биле улуг хемчээлгил амьдыралы база күөсөдир.

СЭКП ТК-ның Политбюро кежигүну, СЭКП-нин Москва хооркомунун бирги секретары В. В. Гришин чүве чугаалаан.

(СЭТА).

ДАШТЫКЫДАН СӨӨЛГҮ МЕДЭЭЛЕР...

СЭКП ТК-ның Чингине се-кретары, ССРЭ-ниң Дээди Со-вединин Президиумунун Дар-газы Л. И. Брежневтин ССРЭ-ниң профвиедлеринин XVII съездинин чугааы даптыкы парлалга калбаа-биле та-йыбырлап уламчылавын.

БКП ТК-ның органы «Ра-ботническо дел» солун ол чугааы делегет амьдыралы-нын эң чугула болушугу деп алаан. Ол чугаа бүгү-ни-ти кичээлгил болууче ха-ра туткан, чүгө дээр, амгы үеде он чугула айтырып-термодолууг дайынын кия-лы төрөгөткенин кырында дүргөлгө келген кызынын тайладарынын айтырып ду-гайы ССРЭ-ниң туртузун ол илерейлел турар деп, ук со-лун бижээ.

Брежневтин көдүргөн чаа инициативалары бүгү кижиги төрөгөткенин салым-чолуга алыштан үнөпөп четтимиес укур-дузалаг, чүгө дээр ол саналдар боо-честеки эңдере бүдүр чорутку болдура-ык болгаш делегетин ия-ролуг дайынын тыттып ке-лир аразын чок кылырчыче утканган деп. Моолдун «Уни» солуну айткан. Ол саналдарын бүгү делегетке аажок узуз соуураады боа-дурган таварыга эвес, олар-нын делегетин бүгү депши-гелг кижилери чаагай сет-ки ханымын-биле уткан. Чер кырыга бижыг тайбын-ны дондандып тургузар дээр бугу-де эргежок чугула чүдү-лерин кылырынга Совет ку-рунени белепн ол иници-ативалар база дагып тодаргай көрүскөн.

Чаа инициативаларын укур-дузалагы Валентинго-ла, барын талаа хөй-хөй наймсалдары-даа мыт-пас азы бижилердин ший-чөк болган деп. Швейцария «Свенска дагбад» солуну айткан. Ортумак иракшыл-дың америк адролуг чөпек-

терин Европа дикте өкпөк сайгара тургузарына удуз демиселге чаа тода барымда-ларын ол берип турар деп, ук солун оонаал демдээлзэн.

СЭКП ТК-ның Политбюро кежигүну, ССРЭ-нин кампа-ла министр Совет Эвеледи-нин Маршалы Д. Ф. Устинов-тун Индияга чоранынче ин-дий парлалга улуг кичээл-гейин салып турар. Болган ужуражышкынын болгаш бөсөдирлерин үезинде совет-даа, индий-даа талаалар азы-бүрү амьдырал Индия-ның болгаш ССРЭ-нин ара-зында киди амьдыралыгын туртуштут хөгжүлгезин ду-гайы сеткил ханымын илерек-чилини солунур ола-дала демдээлзэн.

АКШ-тын күрескерттеринин ораалчыам Дж. Бакинни Барымы Европа чурттарына чорутуун дозугалыг тайыл-бырлапкан. Лондонун «Файншпал таймс» солуну «бозуун амьдырал, улуг туралыг чоруту ол ишээр ужурга таварышкан» деп би-лээ. Сибирь-Барымы Евро-па аразыга газ дамчыды-

газын тударынын керээлери күөсөдир уламчыларын-га Европа долу шийтирил-деп билинишин берген деп, Англиянын «Таймс» солуну демдээлз

